

POSTANOWIENIE

Dnia 10 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szulc

z połączonych spraw z powództwa D. S. i S. S.
przeciwko M. K. i C. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.
i z powództwa D. S. i S. S.
przeciwko E. L. i C. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.
o ustalenie nieważności umów,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 stycznia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej C.
Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 16 stycznia 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odrzuca skargę kasacyjną w zakresie pkt 1 i 2 b zaskarżonego wyroku w części dotyczącej E. L.;**
- 2) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej w pozostałym zakresie do rozpoznania;**
- 3) zasądza od pozwanej C. Spółki z o.o. w Ł. na rzecz powodów kwotę 5400,- (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem odwoławczym, którego wymogi określa art. 398⁴ § 1 i 2 k.p.c. wskazując na jej cechy konstrukcyjne i nakładając na skarżącego obowiązek zawarcia w skardze wniosku o przyjęcie do rozpoznania oraz jego uzasadnienia.

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie, zaś cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie przez skarżącego istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym. W przypadku powołania we wniosku przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. należy sformułować zagadnienie prawne oraz przedstawić odrębną, pogłębioną argumentację prawną wskazującą na zaistnienie powołanej okoliczności uzasadniającej przyjęcie skargi do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 23 listopada 2010 r., II CSK 344/10, nie publ.). Dla skutecznego natomiast powołania w skardze przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie przez skarżącego kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej.

Skarżąca oparła wniosek o przyjęcie sprawy do ponownego rozpoznania o zagadnienia, czy prawo pierwokupu Gminy, wbrew treści zawartej w art. 109 ust. 1 u.g.n., winno się rozciągać również na inne czynności prawne niż sprzedaż oraz czy w wyniku rozliczenia roszczeń restytucyjnych strony umowy mogą się rozliczyć zgodnie z treścią art. 453 k.c.

Pozwana spółka nie wykazała bowiem, że przedstawione zagadnienia mają poważny, uniwersalny i istotny charakter, wywołują zasadnicze kontrowersje lub rozbieżne oceny prawne, a ich rozstrzygnięcie jest konieczne zarówno dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, jak i przyczyni się do rozwoju judykatury, budzą one zatem wątpliwości kwalifikowane a nie zwykłe, które mogą być

rozstrzygnięte przez sąd powszechny w toku rozpoznawania sprawy. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 6 marca 2015 r., III CZP 111/14 (OSNC 2016 r., nr 1, poz. 4) wyjaśnił, że w art. 109 u.g.n. pojęcie „nabycie” jest używane obok pojęcia „sprzedaż”, co oznacza, że na gruncie tego unormowania nie jest ono synonimem sprzedaży, a ustawodawca nadaje mu możliwie szerokie znaczenie, gdyż tylko wtedy mają sens dookreślenia ograniczające sytuacje, do których mają zastosowanie poszczególne jednostki redakcyjne tekstu. Art. 109 ust. 1 u.g.n. jest przepisem bezwzględnie obowiązującym a ustalenia dotyczące dokonanych czynności prawnych jako podjętych celem jego obejścia są dla Sądu Najwyższego wiążące zgodnie z art. art. 398¹³ *in fine* k.p.c. Co do zagadnienia opartego o art. 453 k.c., to skoro obowiązuje zasada swobody umów nie ma przeszkód, aby dłużnik zwolnił się z zobowiązania przez spełnienie innego świadczenia, jeżeli również taka jest wola wierzyciela, ale możliwość dania czegoś innego oparta jest na umowie, która powinna spełniać ogólne wymagania ważności umów. Wniosek w części dotyczącej powołanego art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie zawiera żadnego uzasadnienia a jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej (art. 398⁴ § 2 k.p.c.) i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 108 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt 7 i § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015, poz. 1800).

Skarga została wniesiona przez pozwaną C. spółkę z o.o. w Ł., która zaskarżyła wyrok Sądu Apelacyjnego w całości, a więc również w części obejmującej oddalenie apelacji E. L., w której to części podlega ona odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.